

چهارشنبه ۱۸ اسفند ۱۴۰۰

۶ شعبان ۱۴۴۳

شماره ۴۹۲۶

خبرنامۀ صنوی

گزارش

سیاه‌وسپید احداث استخرهای ذخیره آب کشاورزی

احداث استخرهای کشاورزی با موافقان و مخالفانی روبه‌روست از یک سو کارشناسان حفاظت از منابع آب می‌گویند باتوجه به کاهش شدید بارش‌ها و برای جلوگیری از یک بحران و فاجعه‌زیست‌محیطی که خالی شدن سفره‌های زیرزمینی و نشست زمین از تبعات آن است، باید هر چه زودتر جلوی احداث استخرها را گرفت و از این روان آب‌های اندک نیز برای ذخیره‌سازی و تقویت سفره‌های آب‌زیرزمینی بهره‌بردنادر فصل‌های آینده آب‌شرب و کشاورزی از آن‌تأمین‌شود واز سوی دیگر کارشناسان کشاورزی معتقدند با وضعیت کاهش بارش‌ها اگر استخرهای ذخیره آب نباشد، کشاورزی به‌طور کامل از بین می‌رود. به گزارش ایسنا، باوجود هشدارهای کارشناسان حوزه آب برخی مسئولان بخش کشاورزی معتقدند اگر استخرهای ذخیره آب کشاورزی در خلیل آبادنبود، طی دوتاسه‌سال گذشته تعدادی از کشاورزان مجبور به مهاجرت می‌شدند. دبیر اجرایی نظام صنفی کشاورزی خلیل آباد گفت: با وضعیت کاهش بارش‌ها اگر استخرهای ذخیره آب نباشد، کشاورزی منطقه به‌طور کامل از بین می‌رود.روح‌الله ناصری‌کندری افزود: باسطح‌زیرکشتی که باغ‌ها دارند واز سوبی خاموشی چاه‌موتور آب موجود اصلا جواب گو نیست، تابستان سال گذشته به‌دلیل این که هر هفته بین ۱۲ تا ۱۳ ساعت به‌طور میانگین چاه‌موتورها خاموش می‌شد، مشکلات بسیاری برای کشاورزان ایجادشد.وی ایجاداستخر ذخیره آب را یکی از الزامات بخش کشاورزی دانست و تصریح کرد: اگر بخواهیم طرح‌های آبیاری زیرسطحی، تحت فشار و... را در خلیل آباد اجرا کنیم، باید آب‌موردنیاز در اختیارمان باشد، در غیر این صورت اجرای این طرح‌ها امکان‌پذیر نیست. دبیر اجرایی نظام صنفی کشاورزی خلیل‌آباد تصریح کرد: هر چند منکر تبخیر بخشی از آبی که در استخرها ذخیره می‌شود، نیستیم اما این آب به‌میزانی نیست که بخواهیم احداث استخر را به‌عنوان یک بحران تلقی کنیم. البته به‌دنبال ارائه راهکارهایی به کشاورزان هستیم تا جلوی تبخیر همان میزان آب هم گرفته‌شود. ناصری‌کندری اضافه کرد: به‌رغم این که به‌جد مخالف احداث استخرهای بزرگ و بیش از نیاز کشاورز در منطقه هستیم اما اگر کشاورز بخواهد طرح‌های

نوین کشاورزی را در منطقه اجرا کند، ابتدا باید استخر ذخیره آب داشته‌باشد. دبیر اجرایی نظام صنفی کشاورزی خلیل‌آباد بیان این که به‌جای مقابله با احداث استخر باید مشکلات را رفع کنیم و نحوه صحیح استفاده از آب را به کشاورزان آموزش دهیم،تصریح کرد: کشاورزان منطقه چون تک‌محصولی هستند و بیش‌تر باغ‌های انگور دارند، در زمان لازم آب‌موردنیاز را از رودخانه شش‌طراز خارنجنج می‌گیرند اما در دیگر فصل‌های سال چون استخری ندارند، آب‌هدر می‌رود. ناصری‌کندری بیان این که هر چند تعداد استخرهای ذخیره آب در خلیل آباد بسیار بیشتر از کاشمر و بردسکن است اما به‌همان نسبت هم سطح‌زیرکشت بیشتر است، افزود: معتقدم حداقل هر کشاورزی که نیم‌هکتار زمین دارد، باید استخر داشته‌باشد و ی هم اکنون از مجموع ۱۲ هزار بهره‌بردار شهرستان خلیل‌آباد ۱۰ تا ۱۲ درصدشان استخر دارند. وی تعداد کل استخرهای ذخیره آب شهرستان خلیل‌آباد را بین ۱۳۰۰ تا ۱۴۰۰ مورد اعلام کرد و افزود: تمام تلاش خود را به کار گرفته‌ایم تا هر چه سریع‌تر تمام استخرها شناسنامه‌دار شود.

● احداث ۲۵۰۰ استخر در دشت‌های ممنوعه
در همین خصوص یک کارشناس حفاظت آب از وجود بیش از ۲۵۰۰ استخر در دشت‌های خلیل‌آباد، کاشمر، بردسکن و کوهرسرخ که به عنوان دشت‌های ممنوعه بحرانی معرفی شده‌اند، خبر داد و گفت: هر چند برای مدتی جلوی احداث استخرهای ذخیره آب در منطقه خلیل‌آباد گرفته‌شد اما آن‌قدر از نقاط مختلف فشار آوردند که متولیان بخش کشاورزی این محدودیت‌ها را نادیده می‌گیرند. هادی معماریان با بیان این که استخرهای ذخیره آب در این چهار شهرستان بیلان حوضه‌های آبریز را منفی‌تر می‌کند، افزود: متأسفانه برخی از این استخرها توسط ادارات دولتی و سازمان‌ها احداث شده‌است. وی با انتقاد از توسعه استخرهای ذخیره آب کشاورزی بیان کرد: بر اساس برآوردهای صورت‌گرفته حجم ۲۵۰۰ استخر احداث‌شده در منطقه‌ترشیز حدود ۲۰ میلیون متر مکعب است. عضو هیئت علمی گروه مهندسی آب مرکز آموزش عالی کاشمر تصریح کرد: متأسفانه ۹۰ درصد این استخرها در حاشیه مسیل‌ها و آب‌راهه‌ها قرار دارد؛ به‌دلیل

بررسی کارنامه ۱۰ ساله استان در اجرای طرح‌های آبیاری تحت فشار

اجرای فله‌ای پروژه آبی تحت فشار!

رضوی، ۳۴ دشت در وضعیت ممنوعه و بحرانی قرار دارند، این استان با کسری مخازن ۱/۲ میلیارد مکعبی منابع زیرزمینی مواجه‌است که بالاترین کسری را در کل کشور دارد. بر اساس آخرین آمار، الگوی مصرف آب در خراسان رضوی ۸۴.۴ درصد در بخش کشاورزی، ۱۰ درصد در بخش شرب و بهداشت، ۱.۴ درصد در بخش صنعت و ۳.۸ درصد در بخش خدمات‌است، از این منابع آب ۶۲ درصد مربوط به چاه‌ها، ۱۹ درصد مربوط به قنات‌ها و ۱۸ درصد مربوط به چشمه‌هاست. بنا بر اذعان کارشناسان، از جمله مهم‌ترین مشکلات خراسان رضوی، آب‌وهوای خشک، ناهمخوانی توسعه استان با ظرفیت‌های زیست‌محیطی و آبی، بیشتر بودن حجم بر داشت آب نسبت به منابع تجدیدپذیر آن، بد مصرف کردن و اسراف در مصرف منابع آب است. از آن‌جا که ۸۵ درصد از منابع آب در بخش کشاورزی مصرف می‌شود، تعادل بخشی در مصرف این بخش از طریق افزایش بهره‌وری آب کشاورزی ضروری است، اطلاعات مربوط به سند سازگاری آب در استان که آخرین آمار آن مربوط به سال‌های ۹۸ و ۹۹ است، نشان می‌دهد

احداث این استخرها آبی باقی‌نمانده که وارد مخازن‌شود. این پژوهشگر محیط‌زیست و توسعه پایدار با بیان این که با احداث استخر آب از عمق ۱۵۰۰ تا ۳۰۰ متری بالا کشیده‌شده و با انتقال به استخرها در معرض تبخیر قرار داده می‌شود، افزود: در چنین فرایندی اجازه تغذیه سفره‌های زیرزمینی داده نمی‌شود. با توجه به مشکل خشکسالی و کمبود آب طی سال‌های اخیر در منطقه ترشیز استفاده کنترل شده از منابع محدود آبی موجود اهمیت زیادی دارد. معماریان بیان کرد: هر چند یکی از روش‌های متداول ذخیره آب در کشور و به خصوص منطقه احداث استخرهای ذخیره آب است که از این طریق آب ذخیره شده برای جبران کمبود در تابستان وارد چرخه آبیاری تکمیلی می‌شود اما در سال‌های اخیر مشکلات و چالش‌های زیادی در خصوص این‌گونه استخرها در منطقه مطرح شده‌است. این استاد دانشگاه با بیان این که منطقه کاشمر، خلیل‌آباد و بردسکن در محدوده اقلیمی خشک و فراخشک کشور قرار گرفته که میزان بالای تبخیر (بیش از ۱۵۰۰ میلی متر تبخیر از تشنگ) در آن یکی از محدودیت‌های توسعه این‌گونه استخرهاست، افزود: به‌دلیل این که روبات بودن استخرهای ذخیره آب به افزایش تبخیر می‌انجامد، کشاورزان با دیدن کاهش میزان ذخیره آب در استخر دوباره به برداشت آب از چاه اقدام می‌کنند که چند باره به چرخه تبخیر

روزنامه
سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی
خراسان رضوی

گزارش

آب‌ارزشمند حاصل از سفره‌های آب‌زیرزمینی را دوباره از طریق آبیاری‌های سنتی هدر می‌دهند. وی با بیان این که منطقه ترشیز یکی از ضعیف‌ترین مناطق استان در کشت گلخانه‌ای است و تاکنون حمایت‌ها و اعتبارات لازم برای توسعه این نوع کشت در منطقه از جانب مسئولان انجام نشده، خاطر نشان کرد: استخرهای ذخیره آب ظرفیت بسیار خوبی برای توسعه کشت گلخانه‌ای محسوب می‌شود که بازدهی بسیار بالاتری نسبت به کشت سنتی و سر‌مورد دارد.

● احداث استخرهای تفریحی با ذخیره‌ای در باغ‌وبلاهای اطراف کاشمر

متأسفانه استخرهای ذخیره آب در منطقه ترشیز به‌جای این که یک فرصت محسوب‌شود، بیشتر به عنوان یک تهدید عمل می‌کند؛ مگر این که با توجه خاص مسئولان و ذی‌نفعان این مسئله بر طرف‌شود. آن‌چه در سال‌های اخیر مورد غفلت واقع شده، علاوه بر استخرهای ذخیره آب کشاورزی، احداث استخرهای تفریحی با ذخیره‌ای در باغ‌وبلاهای اطراف کاشمر است که به راحتی مجوز گرفته‌ای به صورت غیر مجاز احداث‌شده و هیچ‌گونه کنترلی بر آن نیست. فقط بایک نگاه به تصاویر ماهواره‌ای در حاشیه بولوار سید مرتضی کاشمر مشاهده می‌کنیم در یک مساحت کوچک ۱۰ هکتاری ۳۸ استخر ذخیره آب در باغ‌وبلا‌ها احداث شده که با یک حساب سرانگشتی حداقل ۲۸۰۰ متر مکعب آب را در خود ذخیره کرده و عمدتاً هم به مصارف تفریحی می‌رساند. در نظر بگیرید که این استخرها حداقل دوتاسه‌بار در طول سال خالی‌و پر می‌شود. البته از استخرهایی با حجم بالا که سازمان‌ها و نهادهای دولتی نیز مانند آموزش و پرورش و شهرداری ایجاد می‌کند، نباید غفلت کرد. می‌توان افزایش عمق و کاهش مساحت دهانه استخر، ایجاد پوشش گیاهی و بادشکن طبیعی یا مصنوعی در اطراف استخر و استفاده از پنبل‌های خورشیدی را از جمله راهکارهایی برای کاهش تبخیر در منطقه خلیل‌آباد و شهرستان‌های اطراف دانست. بالا‌ا نه راهکارهایی که ا‌ها را می‌تواند به‌ایخوان‌های تشنه منطقه ترشیز نفوذ کند تا دشت خلیل‌آباد، کاشمر و بردسکن به سر‌نوشت دشت‌هایی مانند کبودر‌آهنگ و فرستجان تبدیل‌نشود.

در طول این مدت برای این پروژه‌ها هزینه شده حدود ۶۲۷ میلیارد تومان بوده‌است یعنی سالانه حدود ۶۰ میلیارد تومان که این رقم باتوجه به خسارت‌هایی بالای ناشی از بحران خشکسالی و تأثیراتی ناشی از کاهش مصارف آبی در بخش کشاورزی بسیار ناچیز است. مدیر آب‌و خاک‌و امور فنی مهندسی جهاد کشاورزی استان به‌عنوان متولی این حوزه در گفت‌وگو با خراسان رضوی در این باره اظهار می‌کند: از ابتدای اجرای طرح تاکنون بیش از ۱۸۶ هزار هکتار از ۷۳۵ هزار هکتار اراضی کشاورزی آبی استان به‌روش‌های نوین آبیاری مجهز شده‌اند.

● چرا سطح اجرا شده پایین‌است؟

وی در باره پایین بودن میزان اراضی تحت پوشش آبیاری تحت فشار در استان می‌گوید: طی چند سال اخیر به دلیل کاهش سهم آب بخش کشاورزی استان سطح توسعه این روش‌ها در استان کمتر از ۴۵۰ هزار هکتار است که از این سطح هم به دلیل وضعیت اسناد اراضی، مالکیت و همچنین کیفیت آب در برخی مناطق، امکان اجرای طرح آبیاری‌های نوین تنها در سطح ۳۵۰ هزار هکتار از اراضی آبی استان امکان‌پذیر است. با این حساب باید تلاش کنیم تاکنون بیش از ۵ هزار و ۶۹۴ هکتار از اراضی استان به روش‌های نوین آبیاری و تحت فشار مجهز شده‌اند که از این حیث در رتبه نخست کشور قرار داریم. همچنین پروژه‌های آبیاری نوین هم اکنون در بیش از ۹ هزار هکتار دیگر از اراضی کشاورزی استان در حال اجراست. وی درباره تخصیص اعتبارات برای اجرای طرح آبیاری‌های نوین در استان می‌گوید: سهم استان از اعتبارات این بخش ۱۰ درصد است که به‌صورت هر حله‌ای تخصیص می‌یابد. طی امسال با حمایت‌های دولت به ازای هر هکتار آبیاری موضعی ۴۰ میلیون تومان و برای آبیاری به‌شیوه بارانی ۳۰ میلیون و برای اجرای آبیاری کم‌فشار ۱۵ میلیون تومان به‌صورت بلاعوض به کشاورزان استان پرداخت‌شده‌است. در مجموع در ۲۱ ماه امسال بیش از ۲۱ میلیارد تومان اعتبار به استان تخصیص یافته‌است.

اخبار

گوناگون

بسکتبال آویژه روی نوار برد

سرجان ایوانوویچ: آویژه را

به چشم یک قهرمان نگاه می‌کنم

تیم بسکتبال آویژه صنعت پارسای مشهد در هر حله دوم رقابت‌های لیگ برتر با درخشش خیلی خوبی همراه بوده و تا به این‌جای کار چهار پیروزی به‌دست آورده و در گروه خود صدر نشین است. این تیم که از سرمربی صربستانی استفاده می‌کند، عصر امروز در ادامه مسابقات به مصاف تیم مهرام تهران از مدعیان قهرمانی می‌رود که قطعا بازی جذاب و دیدنی خواهد بود. سرمربی تیم بسکتبال آویژه صنعت پارسا با اشاره به این که به تیم آویژه به چشم یک قهرمان نگاه می‌کنم، گفت: همیشه از تیمم انتظار برد دارم و خوشبختانه نتایجی که در هر حله دوم کسب کردیم، گویای همین موضوع است. سرجان ایوانوویچ در خصوص نتایج درخشان به دست آمده، افزود: همیشه از تیمم انتظار برد دارم و به چشم یک تیم قوی و قهرمان به بازیکنانم نگاه می‌کنم. شاید کسی تصور نمی‌کرد بتوانیم مهرام قدرتمند را در هر دو بازی شکست دهیم و هر چهار بازی دور مورما پیروزی پشت سر بگیریم. وی ادامه داد: بازیکنانم بسیار تلاش می‌کنند و هر آن‌چه را که از آن‌ها می‌خواهیم به نحو احسن در زمین اجرا می‌کنند. خیلی مهم نیست که هر بازیکن چند امتیاز می‌گیرد، بلکه مهم این است که تیم با همبستگی و اتحاد بازی و نتیجه لازم را کسب کند.

سرمربی صرب تبار تیم آویژه صنعت بیان کرد: از نظر فنی، تاکتیکی، بدن‌سازی و روانی شرایط خوبی داریم و سعی می‌کنیم بازیکنان را در این ابعاد آماده نگه داریم. برنامه تمرینی ما بر اساس توانایی فرد در همان زمان است. امکان دارد دیک بازیکن مصدوم باشد و تمرینات خاصی را برای او در نظر بگیریم. ایوانوویچ افزود: حریفان را در هر حله دوم کاملاً آنالیز کرده‌ایم، کادرفنی سعی می‌کند هر بازیکن از تیم مقابل را آنالیز ویدئویی کند، از این طریق نقاط قوت خود را بر نقاط ضعف حریف منطق می‌کنیم تا بهترین عملکرد را به نمایش بگذاریم و بهترین نتیجه را بگیریم. ایوانوویچ در خصوص دو بازی آینده تیمش در هر حله دوم تصریح کرد: هنوز همه چیز تمام نشده و نباید با این چهار برد مغرور شویم، با قدرت به کارمان ادامه می‌دهیم و می‌خواهیم دو بازی باقی‌مانده در این مرحله را هم با پیروزی پشت سر بگیریم. وی ادامه داد: در هر حله پلی‌آف کار دشوار تر و بازی حساس‌تر می‌شود. امیدوارم در هر حله پلی‌آف هم نمایش خوبی داشته باشیم، برای هر بازی و هر مرحله برنامه داریم و امیدواریم از پلی‌آف عبور کنیم. سرمربی تیم آویژه افزود: بسیار دشوار است که در مشهد تمرین کنیم و در تهران بازی‌های خود را به صورت متمرکز انجام دهیم. متأسفانه در دو فصل گذشته هیچ بازی در مشهد نداشتیم. برگزاری بازی‌ها در تهران یک نکته منفی برای تیم‌های شهرستانی است، اما چاره‌ای نیست و باید لیگ را به همین منوال ادامه دهیم. تلاش می‌کنیم بازیکنان را از نظر روانی و بدنی آماده نگه داریم. امیدوارم بازی‌های فصل بعد شنبه دوران قبل از کرونا برگزار شود تا بتوانیم از امتیاز میزبانی و حضور هواداران استفاده کنیم.

پیگیری حرف مردم در باره وضعیت مدارس کانکسی استان

حذف مدارس کانکسی

نیازمند ۱۵۰ میلیارد اعتبار

مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس خراسان رضوی گفت: در خراسان رضوی ۱۰ هزار و ۱۱۹ کلاس درس فرسوده و تخریبی نیازمند بازسازی و ۱۶ هزار و ۵۲۹ کلاس در س نیازمند مقاوم‌سازی وجود دارد.

ابوالقاسم بابایی با بیان این که مدارس تخریبی استان به‌زیر ۲۰ درصد کاهش یافته‌است به «خراسان آنلاین» گفت: در سال ۱۴۰۰، پروژه ۲۱۲ کلاس در س بازسازی و مقاوم‌سازی شده، در سال آینده نیز بیش از ۱۱۰۰ کلاس نوسازی و مقاوم‌سازی خواهد شد. وی افزود: هم‌اکنون در سطح استان بیش از ۷۰۰ پروژه آموزشی در دست اجرا بوده که حدود ۵۰۰ پروژه توسط خیران در دست اقدام است.

مدیر کل نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس خراسان رضوی درباره تعداد مدارس کانکسی استان نیز اظهار کرد: در سطح استان ۱۷۷ کانکس مستقل و ۱۲۲ کانکس غیر مستقل در کنار مدارس هستند. حذف این مدارس نیازمند ۱۵۰ میلیارد تومان اعتبار است که در صورت تخصیص، این مدارس در سال ۱۴۰۱ حذف خواهند شد.